

UDK 613-057.875(497.11)
613-057.875(497.115)
COBISS.SR-ID 225190412

ISSN 0350-2899. - God. 41, br. 2 (2016), str. 97-102.

STEPEN ŽIVOTNOG ZADOVOLJSTVA STUDENATA U NIŠU I KOSOVSKOJ MITROVICI

LEVEL OF LIFE SATISFACTION AMONG STUDENTS IN NIŠ AND KOSOVSKA MITROVICA

Maja Nakić (1), Nataša Mihajlović (2), Vesna Dinev (1), Anita Nakić (1), Siniša Filipović (3)

(1) DOM ZDRAVLJA VRANJE, (2) ZDRAVSTVENI CENTAR ZAJEČAR,(3) DOM ZDRAVLJA ŽITORAĐA,

Sažetak: Životno zadovoljstvo i osećaj sreće ključni su pokazatelji subjektivne dobrobiti (Diener & Seligman). Osnovni cilj rada bio je da se utvrde eventualne razlike u stepenu životnog zadovoljstva između studenata u Kosovskoj Mitrovici i Nišu. Istraživanjem smo obuhvatili 167 studenata oba pola. 90 ispitanika je iz Kosovske Mitrovice, a 77 ispitanika studira na Univerzitetu u Nišu. Koristili smo standardizovanu Dienerovu skalu (anketa) koja meri životno zadovoljstvo kao proces kognitivnog prosudjivanja. Anketni listić popunjava se samostalno. Sastoji se od pet tvrdnji u odnosu na koje se ispitanik izjašnjava vrednovanjem pomoću skale sa sedam tačaka, u rasponu od jasnog neslaganja do jasnog slaganja. Za obradu podataka koristili smo IBM SPSS Statistics 21.0. T-testom nezavisnih uzoraka upoređen je stepen životnog zadovoljstva studenata na dva univerziteta, dok je uticaj pola i starosti studenata na stepen životnog zadovoljstva istražen dvofaktorskom analizom varijanse. Studenti su podeljeni u tri starosne grupe (grupa1: do 21 godine; grupa 2: 22–26 godina i grupa 3: 27 i više godina). Pokazali smo da postoji statistički značajna razlika u stepenu životnog zadovoljstva između ispitanika koji studiraju u Kosovskoj Mitrovici ($M=19,82$; $SD=4,893$) i u Nišu ($M=24,17$; $SD=4,689$); $t(165)=5,833$, $p=0,01$. Utvrđen je veliki uticaj sredine na stepen životnog zadovoljstva studenata (eta kvadrat=0,171). Uticaj interakcije između pola i starosne grupe nije bio statistički značajan: $F(2,161)=1,03$, $p=0,36$. Utvrđen je statistički značajan zaseban uticaj starosti studenata $F(2,161)=13,22$, $p=0,01$. Ovaj uticaj je veliki (parcijalni eta kvadrat=0,14). Naknadna poređenja pomoću Tukeyevog HSD testa pokazuju da se srednja vrednost rezultata u starosnoj grupi do 21 godine ($M=23,68$, $SD=4,69$) značajno razlikuje od one u grupi od 22 do 26 godina ($M=19,95$; $SD=5,51$) i one od 27 i više godina ($M=19,33$; $SD=5,48$). Starosna grupa 22–26 godina ne razlikuje se značajno od grupe 27+ godina. Zaseban uticaj pola, $F(1,161)=2,19$, $p=0,14$, nije dosegao statističku značajnost. Posmatrajući izolovano žensku populaciju, zabeležen je statistički značajan pad vrednosti posmatranog obeležja, počev od grupe do 21 godine ($M=23,52$; $SD=4,63$), preko grupe 22–26 godina ($M=19,96$; $SD=5,05$), do grupe 27+ ($M=17,00$; $SD=2,52$). I kod muškaraca zabeležen je najviši stepen životnog zadovoljstva u grupi najmlađih studenata ($M=24,04$; $SD=4,88$), dok između grupe 22–26 godina ($M=19,94$; $SD=5,13$) i grupe 27+ ($M=20,82$; $SD=6,4$) nije utvrđena značajna razlika. Možemo tvrditi da su studenti Univerziteta u Nišu značajno zadovoljniji životom od svojih kolega iz Kosovske Mitrovice, kao i da ne postoje velike razlike u posmatranom obeležju između polova. Najzadovoljniji su najmlađi studenti oba pola, dok su najmanje zadovoljne studentkinje sa 27 i više godina. Dobijeni podaci otvaraju niz drugih tema, na prvom mestu o neophodnosti sagledavanja ukupnih socio-ekonomskih prilika okruženja u kom žive i rade mladi na Kosovu. Posebno zabrinjava porast životnog nezadovoljstva u ženskoj populaciji tokom studija, kao još jedan od razloga za sumnju u ravноправност žena u društvu.

Ključne reči: životno zadovoljstvo, osećaj sreće, student.

Summary: Life satisfaction and feeling of happiness are key indicators of subjective well-being (Diner & Seligman). The main objective of this study was to determine possible differences in the level of life satisfaction among the students in Niš and Kosovska Mitrovica. The study included 167 students of both sexes, 90 respondents from Kosovska Mitrovica, while 77 of the examined studied at the University of Niš. We used standardised Diener's scale (survey) which measures satisfaction with life as a process of cognitive judgment. The questionnaire was filled out individually. It consists of five claims in respect of which the respondent made evaluations using a seven-point scale, ranging from clear disagreement to a

Adresa autora: Maja Nakić, Kneza Miloša 21, 17500 Vranje, Srbija.

E-mail: indigotin2000@yahoo.co.uk

Rad primljen: 17. 4. 2016. Rad prihvaćen: 20. 4. 2016. Elektronska verzija objavljena: 19. 8. 2016.

clear agreement. IBM SPSS Statistics 21.0. was used for data processing. T-test for independent samples was used to compare the level of life satisfaction of students at the two universities, while the influence of gender and age of students in the degree of life satisfaction was explored by a two-factor analysis of variance. Students were divided into three age groups (group 1: up to 21 years of age; group 2: 22-26 years of age and group 3: 27 and over). We have shown that there was a statistically significant difference in the level of life satisfaction among respondents who were studying in Kosovska Mitrovica ($M=19.82$, $SD=4.893$) and Niš ($M=24.17$, $SD=4.689$); $t(165)=5.833$, $p=0.01$. A big influence of the environment on the level of life satisfaction of students ($\eta^2=0.171$) was found. The interaction between sex and age groups was not statistically significant, $F(2,161)=1.03$, $p=0.36$. A statistically significant separate effect of students' age was found $F(2,161)=13.22$, $p=0.01$. This impact was large (partial $\eta^2=0.14$). Subsequent comparisons using Tukey's range test showed that the mean value of the results in the age group up to 21 years of age ($M = 23.68$, $SD = 4.69$) was significantly different from those in the group of 22 to 26 years of age ($M = 19.95$, $SD = 5.51$) and those 27 or more years ($M = 19.33$, $SD = 5.48$). The 22-26 age group was not significantly different from the 27+ age group. Separate effects of gender, $F (1,161)=2.19$, $p=0.14$, did not reach statistical significance. Observing isolated female population, there was a statistically significant decrease of the observed characteristics, ranging from groups of up to 21 years old ($M=23.52$, $SD=4.63$) over the group 22-26 years old ($M=19.96$, $SD=5.05$), to the 27+ age group of ($M=17.00$, $SD=2.52$). The highest level of life satisfaction was observed in the male group of the youngest students ($M=24.04$, $SD=4.88$), while there was not a significant difference between the 22-26 age group ($M=19.94$, $SD=5.13$) and the 27+ age group ($M=20.82$, $SD=6.4$). We can say that the students of the University of Nis are significantly more satisfied with life than their colleagues in Kosovska Mitrovica, and that there are no significant differences in observed characteristics between the sexes. The most satisfied were the youngest students of both sexes, while the least satisfied were students older than 27. The data raise a number of other topics, in the first place the necessity of looking at the overall socio-economic conditions in which young people live and work in Kosovo. Especially worrying is the increase in life dissatisfaction in female population during the study as another reason to doubt the equality of women in society.

Keywords: life satisfaction, sense of happiness, student

UVOD

Životno zadovoljstvo i osećaj sreće ključni su pokazatelji subjektivne dobrobiti (Diener & Seligman) [1]. Cilj je proceniti zadovoljstvo studenata u dva grada, Nišu i Kosovskoj Mitrovici, tj. stepen njihovog životnog zadovoljstva. Osećaj zadovoljstva je uslov za postizanje i održavanje psihičkog zdravlja, emocionalne zrelosti, samoostvarenja, autentičnosti i potpune humanosti. Procena sopstvenog kvaliteta života je posledica stanja duha. Zadovoljnom čoveku se otvaraju putevi rešavanja životnih situacija. On ne vidi probleme, nego prevazilazi životne situacije. Nasuprot tome, nezadovoljan čovek vidi i pokušava da reši problem. Ispitanici su studenti koji žive i studiraju u različitim socijalnim i ekonomskim sredinama.

CILJ

Cilj rada je utvrđivanje i upoređivanje stepena životnog zadovoljstva između studenata u Kosovskoj Mitrovici i u Nišu.

MATERIJAL I METODE

U istraživanju smo koristili Dinerovu skalu koja meri životno zadovoljstvo kao proces kognitivnog prosuđivanja [1, 2].

Istraživanjem smo obuhvatili 167 studenata oba pola, 90 ispitanika iz Kosovske Mitrovice i 77 kojih studira na Univerzitetu u Nišu. Koristili smo standardizovanu Dienerovu skalu (anketa) [1], koja meri životno zadovoljstvo kao proces kognitivnog prosuđivanja. Anketni listić popunjava se samostalno. Sastoji se od pet tvrdnji u odnosu na koje se ispitanik izjašnjava vrednovanjem pomoću skale sa sedam tačaka, u rasponu od jasnog neslaganja do jasnog slaganja [3].

Dobijene skorove u anketi tumačićemo na sledeći način:

- 30-35: veoma visok rezultat; vrlo zadovoljan; ispitanici koji su ocenjeni u ovom opsegu veoma su zadovoljni svojim životima i osećaju kako im sve dobro ide. Njihovi životi nisu savršeni, ali oni osećaju da uzimaju koliko im život daje. Osim toga, zato što je osoba zadovoljna, to ne znači da je raspoložena. U stvari, razlozi zadovoljstva mogu da budu razvoj

osobe i izazovi. Za mnoge ljude koji su ocenjeni u ovom opsegu život je uživanje i u glavnim sferama života im ide dobro – škola, posao, porodica, prijatelji, slobodno vreme, profesionalni napredak. Osobu može da motiviše i nezadovoljstvo [1, 4].

– 25–29: visok rezultat; osobe koje su ocenjene u ovom opsegu vole svoj život i osećaju kako im sve ide od ruke. Naravno, životi im nisu savršeni, ali osećaju kako je uglavnom sve uređu. Osim toga, zato što je osoba zadovoljna, to ne znači da je raspoložena. U stvari, razlozi zadovoljstva mogu da budu razvoj osobe i izazovi. Za mnoge ljude koji su ocenjeni u ovom opsegu život je uživanje i u glavnim sferama života im ide dobro – škola, posao, porodica, prijatelji, slobodno vreme, profesionalni napredak [1, 4].

– 20–24: srednji rezultat; ovo je prosečan rezultat životnog zadovoljstva; u ekonomski razvijenim zemljama većina ljudi je uglavnom zadovoljna, ali postoje neke sfere života u kojima bi voleli napredak. Neki pojedinci su ocenjeni u ovom opsegu jer su uglavnom zadovoljni u većini oblasti u životu, ali imaju potrebu za nekim poboljšanjima u nekim oblastima. Drugi su ocenjeni u ovoj oblasti jer su zadovoljni u većini domena u svom životu, ali imaju par domena u kojima bi voleli da imaju dosta poboljšanja. Osoba ocenjena u ovom opsegu je normalna u tome što u svom životu ima oblasti koje bi poboljšala. Međutim, osoba ocenjena u ovom opsegu bi volela da se pomeri u viši opseg tako što bi učinila neke promene u životu [1, 4].

– 15–19: slabo, ispod proseka zadovoljni životom; ljudi koji su ocenjeni u ovom opsegu obično imaju male, ali značajne probleme u nekoliko životnih oblasti, ili im u mnogim životnim oblastima ide dobro, ali im jedna oblast predstavlja veliki problem. Ako se osoba privremeno nađe ocenjena u ovom opsegu, zbog nedavnog događaja, situacija se s vremenom popravi i ona bude ponovo zadovoljna svojim životom, vrati se u viši opseg. S druge strane, ako je osoba stalno slabo nezadovoljna u mnogim životnim oblastima, neke promene bi dobro došle. Ponekad osoba prosti očekuje previše, pa su potrebne promene u životu. Stoga, iako je privremeno nezadovoljstvo normalno i obično, hronično nezadovoljstvo u mnogim oblastima života doziva refleksiju. Neki ljudi dobiju motivaciju u malom nezadovoljstvu, ali često

nezadovoljstvo u mnogim životnim oblastima je kao takvo neprijatno [1, 4].

– 10–14: nezadovoljni; ljudi ocenjeni u ovom opsegu su uglavnom nezadovoljni svojim životom. Oni mogu da imaju mnogo domena u životu gde im ne ide dobro, a mogu da imaju par domena u kojima im ide jako loše. Ako je nezadovoljstvo odgovor na nedavni događaj, kao što je gubitak, razvod ili značajan problem na poslu, osoba će se verovatno s vremenom vratiti na nekadašnji nivo visokog zadovoljstva. Međutim, ako je nezadovoljstvo hronično, ciljne su neke promene – u stavovima i načinu razmišljanja, a takođe i u ponašanju (aktivnostima u životu). Ako postoji nezadovoljstvo životom u ovom opsegu, ono može da indikuje da stvari ne stoje dobro, pa su promene potrebne. Dalje, osoba koja je nezadovoljna životom u ovom opsegu nekad ne funkcioniše dobro jer joj nesreća služi kao smetnja. Razgovor sa prijateljem, sveštenikom, savetnikom ili drugim specijalistom može da pomeri osobu na prav ustranu, a pomak nabolje će zavisiti i od same osobe [1, 4].

– 5–9: jako nezadovoljni; osobe ocenjene u ovom opsegu su obično jako nesrećne svojim tekućim životom. U nekim slučajevima to je reakcija na neke nedavne ružne događaje, kao što je smrt supružnika ili nezaposlenost. U drugim slučajevima to je reakcija na hronične probleme, kao što je alkoholizam ili zavisnost. U drugim slučajevima stanje jakog nezadovoljstva je zbog nečeg ružnog u životu, na primer gubitak voljene osobe. Međutim, nezadovoljstvo ovog nivoa je zato što je čovek nezadovoljan u mnogim oblastima u životu. Bez obzira šta je razlog nezadovoljstva ovog nivoa, pomoći drugih ljudi može da pomogne – prijatelja, člana porodice, sveštenika, psihologa, psihiyatra ili drugog savetnika. Ako je nezadovoljstvo hronično, osoba treba da se promeni uz pomoći drugih ljudi [1, 4].

Za obradu podataka koristili smo IBM SPSS Statistics 21.0. T-testom nezavisnih uzoraka upoređen je stepen životnog zadovoljstva studenata na dva univerziteta, dok je uticaj pola i starosti studenata na stepen životnog zadovoljstva istražen dvofaktorskom analizom varianse. M je aritmetička sredina (mean), SD standardna devijacija, eta kvadrat predstavlja veličinu uticaja koja je dodatno izvedena iz već korišćenih metoda.

Studenti su podeljeni u tri starosne grupe – grupa 1: do 21 godine; grupa 2: 22–26 godina i grupa 3: 27 godina i više.

REZULTATI

1. Pokazali smo da postoji statistički značajna razlika u stepenu životnog zadovoljstva između ispitanika koji studiraju u Kosovskoj Mitrovici i Nišu. Rezultati koje smo dobili su: $M=19,82$; $SD=4,893$ za studente u Kosovskoj Mitrovici i $M=24,17$; $SD=4,689$ za studente u Nišu. Vrednost t-testa je $t(165)=5,833$; $p=0,01$, što je veća vrednost od tablične granične vrednosti za ovaj test, čime je dokazana tvrdnja sa početka.

2. Utvrđen je veliki uticaj sredine na stepen životnog zadovoljstva studenata (η^2 kvadrat=0,171).

3. Uticaj interakcije između pola i starosne grupe nije bio statistički značajan jer su dobijeni rezultati: $F(2,161)=1,03$; $p=0,36$.

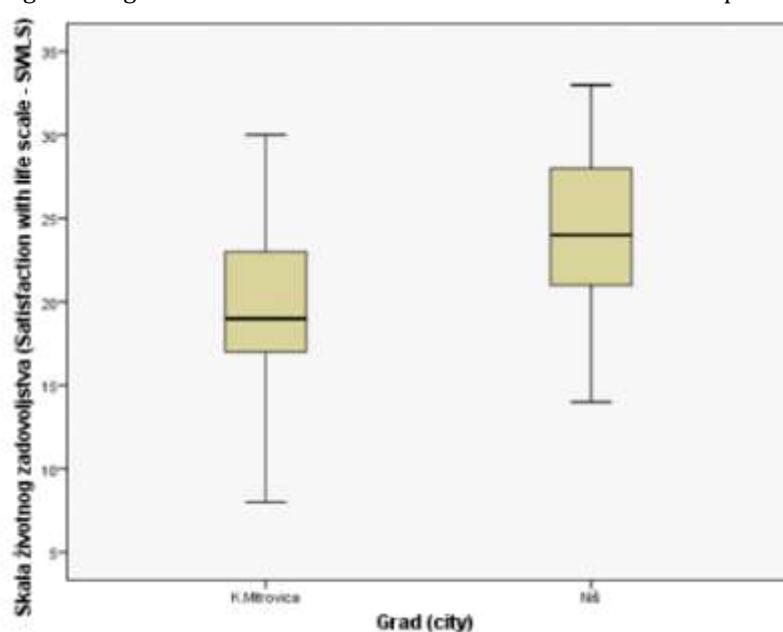
4. Utvrđen je statistički značajan zaseban uticaj starosti studenata ($F(2,161)=13,22$; $p=0,01$). Ovaj uticaj je veliki (parcijalni η^2 kvadrat=0,14). Naknadna poređenja pomoću Tukeyevog HSD testa pokazuju da se srednja vrednost rezultata u starosnoj grupi do 21 godine ($M=23,68$;

$SD=4,69$) značajno razlikuje od one u grupi od 22 do 26 godina ($M=19,95$; $SD=5,51$) i one od 27 i više godina ($M=19,33$; $SD=5,48$). Starosna grupa 22–26 godina ne razlikuje se značajno od grupe 27+ godina.

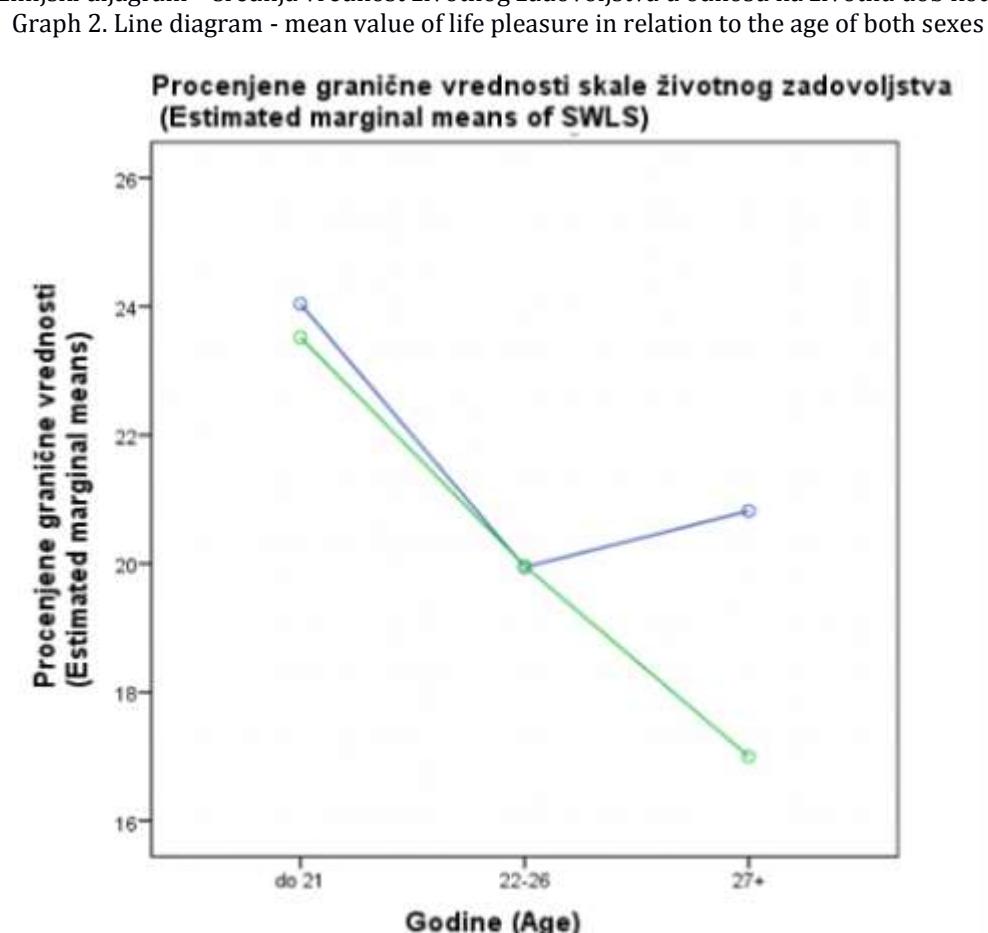
5. Zaseban uticaj pola ($F(1,161)=2,19$; $p=0,14$), nije dosegao statističku značajnost. Posmatrajući izolovano žensku populaciju, zabeležen je statistički značajan pad vrednosti posmatranog obeležja, počev od grupe do 21 godine ($M=23,52$; $SD=4,63$), preko grupe 22–26 godina ($M=19,96$; $SD=5,05$), do grupe 27+ ($M=17,00$; $SD=2,52$). I kod muškaraca zabeležen je najviši stepen životnog zadovoljstva u grupi najmlađih studenata ($M=24,04$; $SD=4,88$), dok između grupe 22–26 godina ($M=19,94$; $SD=5,13$) i grupe 27+ ($M=20,82$; $SD=6,4$) nije utvrđena značajna razlika.

(Oznake: M – aritmetička sredina (mean); SD – varijansa ili prosečno kvadratno odstupanje svih članova statističke serije od aritmetičke sredine; t – studentov t-test za dva nezavisna mala uzorka; F – koeficijent varijanse; p – verovatnoća greške, odnosno nivo značajnosti; η^2 kvadrat – veličina uticaja koja se procenjuje pomoću ovog pokazatelja. Ako je η^2 kvadrat jednako 0,01 – mali uticaj, a ako je 0,06 – umeren uticaj, a 0,14 – veliki uticaj.)

Grafik 1. Pravougani dijagram – raspodela vrednosti životnog zadovoljstva ispitanika u dva grada.
Graph 1. Rectangular diagram- distribution levels of life satisfaction of the respondents in two cities

Grafik 2. Linijski dijagram – srednja vrednost životnog zadovoljstva u odnosu na životnu dob kod oba pola.

Linijski dijagram – srednja vrednost životnog zadovoljstva u odnosu na životnu dob kod muškaraca.

Line diagram- average value of life satisfaction in relation to age in men

Linijski dijagram – srednja vrednost životnog zadovoljstva u odnosu na životnu dob kod žena.

Line diagram- average value of life satisfaction in relation to age in women

DISKUSIJA

Da bismo razumeli skalu životnog zadovoljstva, od pomoći je da se razumeju neke komponente koje ulaze u iskustvo zadovoljstva mnogih ljudi. Jedan od najvažnijih uticaja na sreću je druženje [5]. Ljudi koji su ocenjeni visokim opsegom zadovoljstva češće su bliski sa prijateljima i porodicom i imaju njihovu podršku, dok su oni koji to nemaju češće nesrećni. Naravno, gubitak bliskog prijatelja ili člana porodice može da izazove nezadovoljstvo životom i treba da prođe neko vreme da se osoba oporavi od gubitka.

Drugi faktori koji utiču na životno zadovoljstvo su posao i škola ili snalaženje u važnim ulogama, kao što su biti domaćica ili baka ili deka. Kada čovek uživa u svom poslu, bez obzira da li je plaćen ili neplaćen posao, i oseća da je veliki i važan, to prouzrokuje životno zadovoljstvo. Ako posao loše napreduje zbog loših okolnosti ili nesposobnosti osobe, to može da oslabi životno zadovoljstvo. Ako osoba ima važne ciljeve i ako omane u ostvarivanju njih, to može da je odvede u životno nezadovoljstvo [6].

Treći faktor koji utiče na životno nezadovoljstvo je za mnoge ljude nešto lično – zadovoljstvo sobom, religioznim ili duhovnim

životom, učenje i napredovanje, slobodno vreme. Za mnoge ljude to su izvori zadovoljstva. Međutim, ako su ovi izvori ličnih vrednosti frustrirani, mogu biti moćan izvor nezadovoljstva. Naravno, ima i dodatnih izvora zadovoljstva i nezadovoljstva – neki su zajednički mnogim ljudima, kao što je zdravlje, ili neki koji su jedinstveni za svaku individuu. Mnogi ljudi znaju faktore koji ih vode do zadovoljstva ili nezadovoljstva, mada i temperament osobe – generalna tendencija da se bude srećan ili nesrećan – mogu da oboje raspoloženje.

Ne postoji ključ za životno zadovoljstvo, pre će to biti recept koji uključuje mnoge sastojke. Sa vremenom i stalnim radom, zadovoljstvo životom kod ljudi raste. Ljudi koji su imali gubitak, oporave se vremenom. Ljudi koji su imali lošu vezu ili posao često prave promene i to povećava njihovo nezadovoljstvo. Jedan ključni sastojak sreće, koji je pomenut, je druženje, a drugi ključni sastojak je cilj koji proizilazi iz toga koliko osoba vredi, što i dovodi do cilja. Za mnoge ljude je veoma važno da osećaju povezanost sa nečim što je veće od njih samih. Ako osoba teži da bude hronično nezadovoljna, treba da preispita sebe, da li su joj potrebni pozitivniji stavovi o životu i svetu [7].

Posmatrajući rezultate istraživanja ne možemo da ne pomislimo o tome da je životno zadovoljstvo u tesnoj vezi sa kvalitetnim životom. Takođe, možemo razmišljati u smeru da visok stepen životnog zadovoljstva može smanjiti neprijateljstvo, okrutnost, destruktivnost, agresivnost. Iako je ono duboko ukorenjeno u ljudskoj prirodi i ne može se u potpunosti ukinuti, može se umanjiti sazrevanjem ličnosti i napredovanjem društva.

ZAKLJUČAK

Možemo tvrditi da su studenti Univerziteta u Nišu značajno zadovoljniji životom od svojih kolega iz Kosovske Mitrovice, kao i da ne postoje velike razlike u posmatranom obeležju između polova. Najzadovoljniji su najmlađi studenti oba pola, dok su najmanje zadovoljne studentkinje sa 27 i više godina. Dobijeni podaci otvaraju niz drugih tema, na prvom mestu neophodnost sagledavanja ukupnih socio-ekonomskih prilika okruženja u kom žive i rade mladi na Kosovu. Posebno zabrinjava porast životnog nezadovoljstva u ženskoj populaciji tokom studija, kao još jedan od razloga za sumnju u ravноправност žena u društvu.

LITERATURA

1. Diener E, Emmons RA, Larsen RJ, & Griffin S. The Satisfaction with Life Scale. *Journal of Personality Assessment* 1985; 49: 71–75.
2. Pavot WG, Diener E, Colvin CR, & Sandvik E. Further validation of the Satisfaction with Life Scale: Evidence for the cross-method convergence of well-being measures. *Journal of Personality Assessment* 1991; 57: 149–161.
3. Pavot W, Diener E. Review of the Satisfaction with Life Scale. *Psychological Assessment* 1993; 5: 164–172.
4. Pavot W, Diener E. The Satisfaction With Life Scale and the emerging construct of life satisfaction. *Journal of Positive Psychology* 2008; 3: 137–152.
5. Benjamin DJ, Heffetz O, Kimball MS, Rees-Jones A. What do you think would make you happier? What do you think you would choose? *American Economic Review* 2011; 102 (5): 20832110.
6. Cobb-Clark DA, Schurer S. The stability of big-five personality traits. *Economics Letters* 2012; 115 (1): 11–15.
7. Proto E, Rustichini A. A reassessment of the relationship between GDP and life satisfaction. *PloS one* 2013; 8 (11): 79358.